

**Informacja z realizacji Programu Działań na Rzecz
Osób Niepełnosprawnych
na terenie Miasta Chełm na lata 2024 – 2028
za 2025 rok**

Spis treści:

I. Wstęp.....	3
II. Słownik skrótów.....	4
III. Realizacja działań w ramach celów szczegółowych wynikających z Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm w latach 2024 – 2028 za 2025 rok.....	5
IV. Podsumowanie.....	50

Wstęp

W celu stworzenia społecznych, zawodowych i materialnych warunków do podniesienia jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców miasta Chełm oraz ograniczenia zjawiska ich wykluczenia społecznego Rada Miasta Chełm uchwałą Nr LXXXVI/696/23 z dnia 28 grudnia 2023 r. przyjęła do realizacji „Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie Miasta Chełm na lata 2024 – 2028”.

Informacja ta obejmuje opis przedsięwzięć podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie miasta w 2025 r., która sporządzona została na podstawie danych liczbowych i informacji przekazanych przez podmioty odpowiedzialne za realizację Programu.

Numeracja poszczególnych działań i wskaźników jest zgodna z numeracją zawartą w „Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie Miasta Chełm na lata 2024 – 2028”.

II. Słownik skrótów

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie

Miasto- Miasto Chełm

SP 1 – Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie

SP 2 - Szkoła Podstawowa Nr 2 w Chełmie

SP 4 - Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie

SP 5 – Szkoła Podstawowa Nr 5 w Chełmie

SP 7 – Szkoła Podstawowa Nr 7 w Chełmie

SP 8 – Szkoła Podstawowa Nr 8 w Chełmie

I LO – I Liceum Ogólnokształcące w Chełmie

IV LO – IV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie

ZST – Zespół Szkół Technicznych w Chełmie

ZSGiH – Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Chełmie

ZSBiG – Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych w Chełmie

ZSEiT – Zespół Szkół Energetycznych i Transportowych w Chełmie

CKZiU – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Chełmie

ZWiPPP Nr 1 – Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie

ZWiPPP Nr 2 – Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy w Chełmie

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie

PM 2 – Przedszkole Miejskie Nr 2 w Chełmie

PM 6 - Przedszkole Miejskie Nr 6 w Chełmie

PM 8 - Przedszkole Miejskie Nr 8 w Chełmie

PM 13 – Przedszkole Miejskie Nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie

PM 11 - Przedszkole Miejskie Nr 11 w Chełmie

PM 14 - Przedszkole Miejskie Nr 14 w Chełmie

PM 15 - Przedszkole Miejskie Nr 15 w Chełmie

CLA – Chełmskie Linie Autobusowe w Chełmie

CHBP - Chełmska Biblioteka Publiczna w Chełmie

MSP ZOZ – Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie

ZSP 3 - Zespół Szkolno – Przedszkolny Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie

Muzeum - Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza w Chełmie

MSR ds ON – Miejska Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Chełmie

Ustawa o rehabilitacji - Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

PZOON – Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

III. Realizacja działań w ramach celów szczegółowych wynikających z Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm na lata 2024 – 2028 za rok 2025

Cele szczegółowe Programu na rzecz Osób Niepełnosprawnych:

1. Cel : System wspierania osób niepełnosprawnych		
Nr działania	Działania	Realizacja
1.1.	Realizacja przedsięwzięć i programów finansowanych ze środków PFRON oraz z innych środków zewnętrznych.	<p><u>MOPR zrealizował następujące zadania:</u></p> <p>1. Zadania powiatu: W roku 2025 Miasto Chełm na sfinansowanie zadań przewidzianych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - kwotę 5 226 250,00 zł. Uchwałą nr XVIII/124/25 z dnia 31.03.2025 roku zmienioną uchwałą Nr XXVI/185/25 z dnia 28.10.2025 roku oraz uchwałą Nr XXIX/212/25 z dnia 19.12.2025 roku dokonano określenia zadań i przeznaczenia na ich realizację środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2025 tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej - 3 167 640,00 zł. - na realizację pozostałych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przewidziano kwotę - 2 010 610,00 zł, - na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej przewidziano kwotę - 48 000,00 zł. <p>2. Program Aktywny samorząd: wyłacono dofinansowanie na kwotę – 601</p>

Informacja z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie Miasta Chełm na lata 2024 – 2028 za 2025 r.

		<p>787,88 zł.</p> <p style="text-align: center;"><u>Miasto Chełm</u></p> <p>W 2025 r. rozpoczęto realizację projektu pn. „Dostępny samorząd 2.0”, którego celem jest poprawa dostępności usług publicznych świadczonych przez JST oraz obiektów lub przestrzeni pozostających w dyspozycji JST dla osób ze szczególnymi potrzebami. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego+ w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego; Działanie 3.3 „Systemowa poprawa dostępności”. Projekt realizowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w partnerstwie z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundacją Instytut Rozwoju Regionalnego i Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów.</p> <p style="text-align: center;"><u>ŚDS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakup busa 9-osobowego dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych z „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D – likwidacja barier transportowych, - Udział w projekcie „Akcja motywacja” realizowanego przez Fundację Prestissimo w Lublinie, - Realizacja projektu „Jesteśmy różni ale równi” w ramach programów polityki społecznej dla miejskich jednostek organizacyjnych, - Udział w projekcie „Integracja odpowiedzią na potrzeby społeczne” realizowanego przez Chełmskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kapitału Społecznego. <p style="text-align: center;"><u>SP8</u></p> <p>Usunięcie bariery architektonicznej poprzez wykonanie podestu do wejścia głównego dla osób niepełnosprawnych w Szkole Podstawowej nr 8 im. B.Z.Wirskiego w Chełmie. Projekt dofinansowany ze środków PFRON w ramach programu wyrównania różnic między regionami III</p>
--	--	--

1.2.	Wsparcie indywidualne osób z niepełnosprawnością	<p>w obszarze B.</p> <p><u>Informacje przekazane przez MOPR:</u> Ze środków PFRON skorzystało łącznie 1 640 niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Chełm, w ramach programu w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz programu aktywny samorząd.</p> <p><u>Informacja przekazana przez ŚDS:</u> Zapewnienie uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie wsparcia psychologiczno-terapeutycznego na terenie ośrodka. Pomoc w załatwianiu spraw w urzędach, poradni zdrowia psychicznego. Poradnictwo związane z rozwiązywaniem spraw życiowych. W ośrodku prowadzone są konsultacje z rodzinami w ramach bieżących potrzeb.</p>
1.3.	Dostęp do bezpłatnych usług prawnych.	<p><u>Miasto Chełm</u></p> <p>Zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej z dnia 5 sierpnia 2015 r. nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz nieodpłatna mediacja przysługuje osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku. Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w <i>ustawie</i> z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r. poz. 20), może być udzielana <i>nieodpłatna pomoc prawna</i> lub może być świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie także poza punktem. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji usytuowane są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Punkt 1 – ul. Obłowska 20, pok. Nr 9, 2) Punkt 2 – Pl. Niepodległości 1 – parter,

		<p>pokój Nr 12. Budynki dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p><u>Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań”</u> z siedzibą w Chełmie przy ul. Ogrodowej 46 prowadziło punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą domową - konsultacje prawne. Poradnictwo prowadzone było raz w tygodniu w wymiarze 2 godziny tygodniowo w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Beneficjentów zadania.</p>
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
1.1.	Liczba osób korzystających z dofinansowań ze środków PFRON oraz z innych środków zewnętrznych/ Liczba zrealizowanych projektów/przedsięwzięć.	<p><u>1. Informacje przekazane przez MOPR:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 640 osób PFRON - 1 program (Aktywny Samorząd) <p><u>2. Miasto Chełm – 1 projekt</u></p> <p><u>3. ŚDS:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a) „Program wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D – likwidacja barier transportowych – 46 uczestników ośrodka, b) „Akcja motywacja” - 12 uczestników, c) „Integracja odpowiedzi na potrzeby społeczne” - 10 uczestników, d) „Jesteśmy różni ale równi” - 46 uczestników, <p><u>SP8 – uczniowie szkoły, ich rodzice, nauczyciele, pracownicy.</u></p>
1.2.	Liczba wydanych świadczeń: np. opieka wytchnieniowa, asystent osobisty osoby niepełnosprawnej, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, Program „Za Życiem.	<p><u>Informacje przekazane przez MOPR:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 17 127 zasiłki pielęgnacyjne dla 1571 rodzin; - 5319 świadczenia pielęgnacyjne dla 415 rodzin; - 27 zasiłki dla opiekuna dla 4 rodzin; - 3 świadczenie Program „Za życiem” dla 3 rodzin; - 1348 dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla 123 rodzin, - 40 osób objętych usługą opieki wytchnieniowej; -246 osób objętych usługą asystencji osobistej osoby z niepełnosprawnościami, - 2183 zasiłki stałe dla 220 osób, - 1061 zasiłków celowych dla 233 osób,

1.3	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z bezpłatnej pomocy prawnej.	<p>- 401 zasiłków okresowych dla 87 osób.</p> <p><u>Miasto Chełm</u></p> <p>W 2025 r. z nieodpłatnej pomocy prawnej (zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej) skorzystało łącznie 758 osób. Nie były prowadzone statystyki w zakresie osób z niepełnosprawnościami korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej.</p> <p><u>Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań” w Chełmie</u></p> <p>Z konsultacji prawnych skorzystało 60 osób doświadczających przemocy domowej z terenu Miasta Chełm. Nie były prowadzone statystyki w zakresie osób z niepełnosprawnościami korzystających z porad prawnych.</p>
-----	---	--

Cel 2. Rehabilitacja zawodowa i zatrudnianie osób niepełnosprawnych oraz przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

Nr działań	Działania	Realizacja
2.1.	Realizacja usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.	<p>1. Monitorowano rejestrację osób bezrobotnych i poszukujących pracy z orzeczonym stopniem niepełnosprawności w celu dopasowania form pomocy dla poszczególnych grup.</p> <p>2. Prowadzono indywidualne i grupowe poradnictwo zawodowe.</p> <p>3. Kierowano osoby niepełnosprawne do pracy na oferty pracy pozostające w dyspozycji PUP.</p>
2.2.	Kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo – rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej.	W 2025 r. Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie nie kierował osób niepełnosprawnych na szkolenie do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej.
2.3.	Promocja i organizacja instrumentów rynku pracy dla osób uprawnionych, w tym doradztwo organizacyjne – prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne.	<p>W 2025 roku PUP w Chełmie promował i organizował instrumenty rynku pracy w ramach środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, PFRON.</p> <p><u>Informacje przekazane przez Centrum</u></p>

		<u>Integracji Społecznej w Chełmie (CIS)</u> Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie finansuje świadczenia integracyjne przyznawane uczestnikom CIS na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym oraz składki na ubezpieczenia społeczne od tych świadczeń ze środków Funduszu Pracy.
2.4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób.	<u>PUP</u> : Promowano projekty realizowane przez organizacje pozarządowe i fundacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej. <u>ŚDS</u> : Współpraca ze Stowarzyszeniem 25+ Nasza Przyszłość, stowarzyszeniem „Podajmy sobie ręce” („Nadzieja”), Fundacją Centrum Niepełnosprawnych Przedsiębiorców (warsztat terapii zajęciowej) - spotkania okolicznościowe, imprezy. <u>PM 13</u> - Współpraca z Fundacją Centrum Rozwiązań Biznesowych – staż osoby posiadającej orzeczenie o niepełnosprawności.
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
2.1.	1a) Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie pracy.	<u>Informacje przekazane przez PUP</u> : Według stanu na dzień 31.12.2025 r. w ewidencji PUP w Chełmie zarejestrowanych było ogółem: 245 osób niepełnosprawnych, w tym z Miasta Chełm – 123 osoby. ŚDS - 1
	1b) Liczba osób niepełnosprawnych, które podjęły zatrudnienie.	W 2025 roku zatrudnienie podjęło: ogółem - 84 osoby, w tym z Miasta Chełm - 37 osób.
	1c) liczba osób niepełnosprawnych objętych poradnictwem zawodowym indywidualnym i grupowym.	Poradnictwem zawodowym indywidualnym objęto ogółem: 3 osoby niepełnosprawne, w tym z Miasta Chełm – 1 osobę. Poradnictwem grupowym objęto ogółem: – 2 osoby, w tym z Miasta Chełm – 1 osobę. ŚDS – 46
2.2.	Liczba osób niepełnosprawnych skierowanych na szkolenia.	W 2025 roku osoby niepełnosprawne nie korzystały ze szkoleń.
2.3.	Liczba osób niepełnosprawnych objętych formami aktywizacji zawodowej.	<u>Informacje przekazane przez PUP</u> W 2025 r. formami aktywizacji zawodowej objęto ogółem: 44 osoby niepełnosprawne, w tym z Miasta Chełm – 22 osoby (staże - 16

		osób, prace społecznie użyteczne – 4 osoby, roboty publiczne – 1; działalność gospodarcza – 1 osoba). W ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 objęto wsparciem 3 osoby niepełnosprawne z Miasta Chełm. <u>Informacje przekazane przez Centrum Integracji Społecznej w Chełmie</u> W 2025 r. Centrum Integracji Społecznej objęło programem reintegracji społecznej i zawodowej 102 osoby, w tym 14 osób niepełnosprawnych zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej oraz społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.
2.4.	Liczba przedsięwzięć zorganizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.	<u>PUP:</u> W 2025 roku upowszechniano informacje o 5 projektach z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, realizowanych w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi i fundacjami. Ponadto współpracowano z Fundacją Fuga Mundi w Lublinie w zakresie realizacji projektów związanych z aktywizacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych oraz świadczeniem usług pośrednictwa pracy w ramach Agencji Zatrudnienia. <u>ŚDS: 2</u> PM 13 - 1

Cel 3. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Nr działania	Działania	Realizacja
3.1.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.	MOPR w Chełmie dofinansował zadanie: zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
3.2.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.	MOPR w Chełmie dofinansował zadanie: uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
3.3.	Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.	MOPR w Chełmie dofinansował zadanie: likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

3.4.	Likwidacja barier w komunikowaniu się.	MOPR w Chełmie dofinansował zadanie: likwidacja barier w komunikowaniu się.
3.5.	Likwidacja barier technicznych.	MOPR w Chełmie dofinansował zadanie: likwidacja barier technicznych.
3.6.	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika.	MOPR w Chełmie nie dofinansował zadania: usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika brak wniosków.
3.7.	Wspieranie funkcjonowania i finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej.	MOPR w Chełmie dofinansował zadanie wspieranie funkcjonowania i finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej.
3.8.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	MOPR w Chełmie dofinansował zadanie dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

3.1.	Liczba dofinansowanych wniosków dotyczących sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.	573
3.2.	Liczba osób niepełnosprawnych i ich opiekunów korzystających z turnusów rehabilitacyjnych.	269
3.3.	Liczba zlikwidowanych barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.	269
3.4.	Liczba zlikwidowanych barier w komunikowaniu się.	83
3.5.	Liczba zlikwidowanych barier technicznych.	6
3.6.	Liczba dofinansowania złożonych wniosków w ramach usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza -przewodnika.	0
3.7.	Liczba osób uczęszczających do Warsztatów Terapii Zajęciowej.	90
3.8.	Liczba zrealizowanych zadań w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki.	24 dla 581 osób

Cel 4. Orzecznictwo Osób Niepełnosprawnych

Nr działań	Działania	Realizacja
4.1.	Wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności, o wskazaniach do ulg i uprawnień	Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.), Powiatowy

		<p>Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie, zapewnia obsługę osób, występujących o uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, organizuje funkcjonowanie i zapewnia obsługę administracyjną składów orzekających.</p> <p>Do zadań Zespołu należy w szczególności:</p> <p>a) przyjmowanie wniosków osób niepełnosprawnych w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień, kompletowanie wszelkiej dokumentacji niezbędnej w celu wydania orzeczenia,</p> <p>b) przyjmowanie wniosków o wydanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się i kompletowanie wszelkiej dokumentacji niezbędnej w celu wydania karty parkingowej,</p> <p>c) rozpatrywanie spraw przez członków Zespołu na posiedzeniach składów orzekających i wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o znacznym, umiarkowanym i lekkim stopniu niepełnosprawności, a także orzeczeń o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień,</p> <p>d) wystawianie legitymacji osoby niepełnosprawnej na podstawie składanych wniosków wraz z orzeczeniami o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,</p> <p>e) prowadzenie wszelkich prac administracyjnych związanych z bieżącym rozpatrywaniem napływających wniosków, a także przyjmowaniem, rozpatrywaniem i przesyłaniem do organu II instancji (Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie), napływających odwołań od orzeczeń</p>
--	--	---

		<p>o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,</p> <p>f) przygotowywanie sprawozdań z bieżącej realizacji zadań Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie i przekazywanie ich do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie oraz do Urzędu Miasta Chełm, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krasnymstawie,</p> <p>g) zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych funkcjonowania Zespołu pozwalających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poszanowanie dóbr osobistych w trakcie prowadzonych badań lekarskich i rozmów przez członków składów orzekających, - zapewnienie przestrzegania tajemnicy lekarskiej, - zachowanie poufności i ochrony danych osobowych, <p>h) tworzenie bazy danych osób niepełnosprawnych, którym wydane zostały orzeczenia przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie w ramach Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności.</p>
4.2.	Wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.	<p>Przyjmowanie wniosków o wydanie karty parkingowej dla osoby niepełnosprawnej, mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się oraz dla placówek, zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.</p> <p>Kompletowanie wszelkiej dokumentacji niezbędnej w celu wydania karty parkingowej. Karty parkingowe uprawniające do parkowania w miejscach wyznaczonych oraz niestosowania niektórych znaków drogowych, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie, wydaje na podstawie prawomocnego orzeczenia o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień, wydanym po 01.07.2014 r.,</p>

		<p>w którym w punkcie 9 orzeczenia jest zapis, że osoba niepełnosprawna spełnia przesłanki do wydania karty parkingowej, określonych w art. 8 ust. 3a pkt. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047 z późn. zm.). Wniosek na kartę parkingową osoba niepełnosprawna składa osobiście, dołączając do wniosku jedno aktualne zdjęcie oraz dowód wpłaty, uiszczony za wydanie karty parkingowej. Na wydanie karty parkingowej oczekuje się około miesiąca. Osoba niepełnosprawna, posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień, wydanym przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie, może ubiegać się o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej, która uprawnia do ulgowych przejazdów w środkach komunikacji publicznej, na podstawie odrębnych przepisów, ustanowionych przez przewoźników komunikacji publicznej oraz innych ulg na podstawie odrębnych przepisów. Legitymacje osoby niepełnosprawnej wydaje Powiatowy Zespół po złożeniu wniosku i dołączeniu jednego aktualnego zdjęcia. Legitymacje osoby niepełnosprawnej są wydawane bezpłatnie. Legitymacje osoby niepełnosprawnej są drukowane w Mennicy Państwowej w Warszawie i oczekuje się na nie około miesiąca. Od 30 lipca 2025 r. dla osób, które odebrały tradycyjną legitymację osoby niepełnosprawnej, w aplikacji mObywatel jest dostępna mLegitymacja ON.</p>
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
4.1.	Ilość wydanych: orzeczeń o niepełnosprawności	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie w 2025 r. wydał 429 orzeczeń o niepełnosprawności dla dzieci do 16-tego roku życia, w tym 130 dla osób zamieszkałych na terenie miasta Chełm.
	Ilość wydanych: orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania

		o Niepełnosprawności w Chełmie w 2025 r. wydał 3953 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16-tego roku życia, w tym 1405 dla osób zamieszkałych na terenie miasta Chełm.
	Ilość wydanych: orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień	W roku 2025 Powiatowy Zespół wydał 1 orzeczenie do ulg i uprawnień, o którym mowa w art. 5a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.), dla osób zamieszkałych na terenie miasta Chełm – nie wydał żadnego orzeczenia.
4.2.	Ilość wydanych kart parkingowych dla: osób niepełnosprawnych	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie w 2025 r. wydał: - 1429 kart parkingowych dla osoby niepełnosprawnej, w tym 750 dla osób zamieszkałych na terenie miasta Chełm.
	Ilość wydanych kart parkingowych dla: placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie w 2025 r. wydał: - 22 karty parkingowe dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, w tym 4 dla placówek działających na terenie miasta Chełm.
	Ilość wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej na podstawie wydanych orzeczeń o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie w 2025 r. wydał: - 104 legitymacje na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności dla dzieci do 16-tego roku życia, w tym 79 dla osób zamieszkałych na terenie miasta Chełm, - 1329 legitymacji na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16-tego roku życia, w tym 619 dla osób zamieszkałych na terenie miasta Chełm.

Cel 5. Dostosowanie środowiska fizycznego i tworzenie infrastruktury odpowiadającej na potrzeby osób niepełnosprawnych

Nr działania	Działania	Realizacja
5.1.	Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej i	- W Departamencie Architektury, Inwestycji i Funduszy Europejskich Urzędu Miasta

	<p>placówkach oświatowych w zakresie umożliwienia osobom z niepełnosprawnością poruszania się i komunikowania.</p>	<p>Chełm realizowano następujące projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Kompleksowa modernizacja infrastruktury komunalnej Miasta Chełm”: <ul style="list-style-type: none"> - parking miejski ul. Lubelska oraz parking ul. Szkolna, ul. Połaniecka, parkingi przy miejskich cmentarzach, koperty dla osób niepełnosprawnych, 2. „Przebudowa budynku dydaktycznego ZST w Chełmie w ramach realizacji projektu „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania Branżowego Centrum Umiejętności w Chełmie w dziedzinie mechatronika” w ramach konkursu pt. Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)“- <ul style="list-style-type: none"> -dostosowanie łazienek, pojazdów, wymiarowych drzwi. 3. „Centrum opiekuńczo – mieszkalne w Chełmie” wg formuły zaprojektuj i wybuduj. <ul style="list-style-type: none"> -dostosowanie łazienek, szerokość korytarzy, -podjazd do budynku wraz z kopertami dla aut osób niepełnosprawnych. 4. „Poprawa estetyki bezpieczeństwa przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Chełmie” - inwestycja realizowana w ramach Budżetu Obywatelskiego w formule „zaprojektuj-wybuduj”. <ul style="list-style-type: none"> - podjazd dla osób niepełnosprawnych, - dostosowanie schodów zewnętrznych. 5. „Bezpiecznie i wesoło”-Modernizacja placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Tadeusza Kościuszki wraz z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie. <ul style="list-style-type: none"> -podjazdy do huśtawek, -zestawy zabawowe z podjazdami. 6. Radosny Zakątek Niedźwiadków-budowa nowoczesnego placu zabaw przy Integracyjnym Żłobku Miejskim Chełmskie Niedźwiadki w Chełmie. <ul style="list-style-type: none"> -zestawy zabawowe z podjazdami, -zniwelowany teren eliminujący przeszkody. 7. Plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 7. <ul style="list-style-type: none"> -zestaw zabawowy z podjazdem,
--	--	--

		<p>--zniwelowany teren eliminujący przeszkody.</p> <p><u>Placówki oświatowe:</u></p> <p>1) PM 2 - Wykonanie schodów zewnętrznych umożliwiających bezpieczne przejście od strony parkingu na teren przedszkolny.</p> <p>2) SP 1 - Dostosowanie bazy lokalowej do potrzeb uczniów (renowacja placu zabaw oraz nawierzchni boiska orlik).</p> <p>3) SP2 - Wykonanie podjazdu dostosowanego dla osób niepełnosprawnych do budynku szkoły w ramach projektu realizowanego ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Chełm.</p> <p>4) <u>SP 5:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zostały wymienione drzwi wejściowe do Sali gimnastycznej, - wymiana lamp w oznakowaniu dróg ewakuacyjnych, <p>5) ZSGiH - konserwacja windy – platformy schodowej dla osób niepełnosprawnych,</p> <p>6) ZST - Likwidacja stopnia na parterze budynku. Wykonanie pochylni, Budowa podnośnika na parterze w celu ułatwienia wejścia do Sali konferencyjnej, budowa dwóch łazienek dla osób niepełnosprawnych.</p>
5.2.	Likwidacja barier transportowych: transport publiczny	<p><u>Informacja przekazana przez CLA:</u></p> <p>Osoby niepełnosprawne mają obecnie ułatwione korzystanie z komunikacji miejskiej dzięki posiadanym przez CLA autobusom niskopodłogowym/niskowejściowym z platformami umożliwiającymi wjazd wózkiem inwalidzkim, z przestrzenią pozwalającą na swobodne manewrowanie i umocowanie wózka na czas podróży, z funkcją tzw. „przykłęku” oraz z przyciskami sygnalizacyjnymi dla potrzeb takich pasażerów. Autobusy wodorowe marki NesoBus wyposażone są w przyciski do otwierania drzwi (wewnątrz i na zewnątrz pojazdu) przeznaczone do korzystania z nich przez pasażerów. Na koniec 2025 roku już wszystkie autobusy (sześć autobusów marki Solaris oraz dwadzieścia sześć autobusów wodorowych marki NesoBus) wyposażone</p>

		<p>były ponadto w system dynamicznej informacji pasażerskiej realizujący zapowiedzi głosowe dotyczące kierunku jazdy, nazwy najbliższego przystanku oraz nazwy przystanku, na którym obecnie zatrzymał się autobus. CLA zapewnia też bliski dostęp do przystanków poprzez kursowanie autobusów przez ulice osiedlowe. Przy 40 przystankach w mieście znajdują się elektroniczne tablice SDIP z rzeczywistym rozkładem jazdy uwzględniającym opóźnienia w kursowaniu np. ze względu na korki uliczne. W 2025 roku ostatnie dwie zostały podłączone. Pasażerowie z dysfunkcją wzroku mogą skorzystać z przycisku na takiej tablicy, aby uruchomić wersję głosową rozkładu jazdy.</p>
	<p>Likwidacja barier transportowych: zabezpieczenie dowozu do placówek oświatowych dzieciom z orzeczoną niepełnosprawnością poprzez nieodpłatny transport samochodem dostosowanym do przewozu osób z niepełnosprawnością oraz finansowanie kosztów dojazdu.</p>	<p><u>Informacja przekazana przez Departament Oświaty Urzędu Miasta Chełm:</u></p> <p>Miasto Chełm zapewnia bezpłatny transport dla dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością z terenu miasta Chełm oraz w okresie od stycznia do czerwca 2025 r. zawarło trzy porozumienia z zakresu oświaty polegające na zapewnieniu transportu i opieki dzieciom niepełnosprawnym z terenu Gminy Chełm, Gminy Rejowiec oraz z terenu Gminy Siedliszcze do Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego wchodzącego w skład Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej nr 1 w Chełmie oraz do IV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie.</p> <p>Ponadto zawarto cztery umowy z rodzicami dzieci niepełnosprawnych w zakresie zwrotu kosztów przewozu ucznia oraz rodziców do placówki oświatowej, oraz jedną umowę ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Osobom Niepełnosprawnym „Podajmy Sobie Ręce” z Chełma w zakresie dowozu uczniów niepełnosprawnych z terenu miasta Chełm do Społecznego Ośrodka Rehabilitacji i Edukacji „Nadzieja” w Chełmie.</p>

Wskaźniki osiągnięcia celu:		
5.1.	Liczba przedsięwzięć inwestycyjnych, remontowych, budowlanych.	Urząd Miasta Chełm – 7 PM 2 – 1 SP 1 – 2 SP 2 – 1 SP 5 – 2 ZSGiH – 1 ZST - 3
5.2.	Likwidacja barier transportowych: liczba autobusów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	32 szt., czyli cały posiadany tabor CLA (stan na 31.12.2025 r.)
	Likwidacja barier transportowych: liczba uczniów niepełnosprawnych dowożonych do placówek oświatowych.	Departament Oświaty Urzędu Miasta Chełm - 69
Cel 6. Dostępność cyfrowa i informacyjno - komunikacyjna		
Nr działania	Działania	Realizacja
6.1.	Likwidacja barier w zakresie dostępności cyfrowej.	<u>Miasto Chełm</u> - Deklaracja dostępności przechodzi coroczny przegląd pod kątem aktualności najpóźniej do 31 marca każdego roku oraz niezwłocznie w każdym przypadku, gdy strona internetowa podlega zmianom mogącym mieć wpływ na jej dostępność cyfrową. Przeprowadzono samoocenę dostępności cyfrowej czterech stron internetowych Urzędu Miasta Chełm. Oceny dokonano zgodnie ze standardem WCAG 2.1, przy użyciu narzędzi takich jak WAVE, validator.nu oraz Colour Contrast Analyser. Wyniki posłużyły do aktualizacji deklaracji dostępności. <u>Aktualizacja strony internetowej:</u> - PM 2 -1, -PM 8 – 1, -PM 11 -1, -PM 14 -1, -PM 15-1, -SP 1 -1, -SP 4 -1, - ZWiPPP1- 1.
6.2.	Likwidacja barier w zakresie dostępności informacyjno - komunikacyjnej	<u>Informacja przekazana przez CLA:</u> 1) - naklejenie kontrastowej taśmy na schody

		<p>w biurcu,</p> <p>2) – system dynamicznej informacji pasażerskiej będący na wyposażeniu już wszystkich autobusów.</p> <p>3) - podłączenie do użytkowania ostatnich dwóch z 40 tablic SDIP zlokalizowanych przy przystankach,</p> <p>4) utrzymywanie ciągu komunikacyjnego prowadzącego do punktu obsługi osób z niepełnosprawnością ruchową wolny od przeszkód (biurka, stoły, krzesła itp.),</p> <p>5) Uruchomienie możliwości wyświetlania komunikatów/ogłoszeń na bocznych tablicach kierunkowych wewnątrz autobusów marki NesoBus w kontrastowym kolorze (czarne litery na żółtym tle).</p> <p><u>Urząd Miasta Chełm:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnia dostęp do świadczenia usług tłumacza języka migowego, - na stronie internetowej znajduje się informacja w języku migowym o zakresie działalności, a na BIP - ETR (tekst łatwy do czytania), - odnowienie oznakowania poziomego miejsc dla niepełnosprawnych (tzw. kopert), znaki: P-20 i P-24. <p><u>Placówki oświatowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) PM 2 - odmalowanie krawędzi i schodów zewnętrznych w ciągach komunikacyjnych farbą specjalistyczną, 2) PM 6 - oznakowanie schodów taśmą ostrzegawczą. 2)PM 13 - odmalowano poręcze w kontrastowym kolorze względem tła przed budynkiem placówki, 3) SP 2 - wymiana taśm ostrzegawczych na schodach, odnowiono miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych, 4)SP 1 - Monitorowanie oznaczeń dotykowych (wypukłych) w opisie pomieszczeń oraz elementów kontrastujących w obrębie sprzętów na korytarzach, uzupełnianie ubytków. Doświetlenie miejsc w czytelnymi specjalistycznymi lampkami zgodnymi
--	--	--

		<p>z potrzebami osób z dysfunkcją wzroku, doposażanie biblioteki szkolnej w audio- oraz ebooki dostępne dla uczniów z dysfunkcją wzroku.</p> <p>5) SP 4 – Utrzymanie dostępności ciągów komunikacyjnych poprzez: zastosowanie planów tyflograficznych; system audio służący do poruszania się po obiekcie; oznaczenia informacyjne. Istnieje możliwość zamówienia tłumacza języka migowego, po wcześniejszym zgłoszeniu chęci skorzystania z jego usług,</p> <p>6) SP 5 - odmalowanie barierek ochronnych na pochylni przy wejściu do Sali, odmalowano oznakowanie pierwszego i ostatniego stopnia na klatkach schodowych,</p> <p>6) ZSGiH - odnowienie zniszczonych oznaczeń sygnalizujących różnicę poziomów.</p> <p>7) ZWiPPP2 - naklejono taśmy żółte ostrzegawcze na schodach.</p>
--	--	---

Wskaźniki osiągnięcia celu:

6.1.	Liczba zlikwidowanych barier w zakresie dostępności cyfrowej.	<p>Urząd Miasta Chełm – 3</p> <p>PM 2 – 1</p> <p>PM 8 - 1</p> <p>PM 11 - 1</p> <p>PM 14 – 1</p> <p>PM 15 – 1</p> <p>SP 1- 1</p> <p>SP 4 - 1</p> <p>ZWiPPP1 -1</p>
6.2.	Liczba zlikwidowanych barier w zakresie dostępności informacyjno – komunikacyjnej.	<p>CLA - 5</p> <p>Urząd Miasta Chełm (koordynator ds dostępności– 2</p> <p>Urząd Miasta Chełm (Departament komunalny) - 11</p> <p>PM 2 – 1</p> <p>PM 6 - 1</p> <p>PM 13 – 1</p> <p>SP 2 – 2</p>

		SP 1- 3 SP 4 – 4 SP 5 - 2 ZSGiH – 1 ZWIPPP2 - 1
Cel 7. Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w dostępie do kultury, sportu, rekreacji i turystyki		
Nr działania	Działania	Realizacja
7.1.	Organizowanie i promowanie integracyjnych imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.	<p><u>Uczestnicy ŚDS:</u> Uczestnicy ośrodka biorą udział w różnego rodzaju imprezach, bywają organizatorami jak również promują zorganizowane imprezy biorąc w nich czynny udział,</p> <p><u>PM 11</u> zorganizowało Dzień rodzinny, oraz Sportowy Dzień Dziecka,</p> <p>MP 6 – zamieszczało na stronie przedszkola informacje o imprezach ogólnodostępnych,</p> <p><u>PM 13</u> - Zadanie zrealizowane poprzez organizację XI Festiwalu Piosenki Ułańskiej, w którym wśród uczestników są dzieci z niepełnosprawnością ze szkół i przedszkoli.</p> <p><u>SP1-</u> Organizowanie, promowanie i dofinansowanie integracyjnych imprez :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miejski Konkurs Logopedyczny “Szumki, rerki i szelesty” skierowany do uczniów i przedszkolaków o SPE z terenu miasta Chełm, - Integracyjny turniej tenisa stołowego, - Integracyjna Spartakiada Sportowa, <p><u>SP 4</u> – Podejmowane m.in. wydarzeń i inicjatyw”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzień Otwarty Szkoły, - „Czwartki z Czwórką” - zajęcia adaptacyjne dla sześciolatków, - Majówka Integracyjna, - Szkolny Dzień Sportu, - „Święto pieczonego ziemniaka” – impreza z udziałem sześciolatków, - Sportowy Turniej Mikołajkowy, - zabawa choinkowa z udziałem

		<p>sześcioletków, <u>ZSP3</u> zorganizował m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uroczystości z okazji 11 listopada - zaproszenie uczestników z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Chełmie, - wyjazd do MOPR- „Dzienny Dom Senior +” zaprezentowanie montażu słowno-muzycznego, z okazji 11 Listopada. - wjęcia do CHDK-u na spektakle teatralne - pokazy technologiczne – projektowanie i druk 3D – kl. I-V, - pokaz historyczny „Staropolski sarmatyzm i epoka szlachecka”. <p><u>CHBP:</u> Organizowanie spotkań Dyskusyjnego Klubu Książki i seansów Klubu Dobrego Filmu, w których uczestniczą osoby ze szczególnymi potrzebami. Realizacja zajęć i warsztatów dla uczestników warsztatów terapii zajęciowej, integracyjnych grup szkolnych i przedszkolnych. Odwiedziny w siedzibach dwóch warsztatów terapii zajęciowej – odbiór i wypożyczanie zbiorów. Odwiedziny w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym w Chełmie – czytanie książek, rozmowy o literaturze. Dowózienie zbiorów osobom niepełnosprawnym. Udostępnianie książek do punktu bibliotecznego w DPS w Nowinach.</p> <p><u>Muzeum Warsztaty i zajęcia:</u> Archeologiczne „Jaćwieskie eldorado”: 143 osoby, Etnograficzne „Cały świat z pisanki”: 208 osób, Przyrodnicze „Sowy – nocne duchy”, „Święta z naturą”, „Konik polski – potomek tarpana”: 64 osoby, Sztuki ziemi chełmskiej „Czas na twórczość. Kultura i kreatywność dla zdrowia.”: 4 osoby.</p> <p><u>Oprowadzanie po wystawach:</u> Archeologicznej: 46 osób, Etnograficznej: 43 osób,</p>
--	--	--

		<p>Historycznej: 9 osób,</p> <p>Przyrodniczej: 36 osób,</p> <p>Sztuki ziemi chełmskiej: 29 osób.</p>
7.2.	Wspieranie rozwoju twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych poprzez prezentacje i promowanie.	<p><u>MOPR</u> - Konkurs plastyczny - „W mojej głowie mieszka...”.</p> <p><u>ŚDS</u>: Wystawa prac fotograficznych uczestników ośrodka z okazji Dnia Godności.</p> <p>Udział w konkursie „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” organizowanym przez PFRON.</p> <p>Udział w „Nieprzetartym szlaku” w Lublinie.</p> <p>Prezentacja wiersza własnego autorstwa uczestniczki ośrodka podczas Przeglądu Poezji Osób Niepełnosprawnych „O księżyc Twardowskiego” w Biszczycy.</p> <p>Udział w I Festiwalu Karaoke dla osób niepełnosprawnych w Chełmskiej Bibliotece Publicznej.</p> <p>Udział w konkursie „Drugie życie zużytych ubrań” organizowanym przez Muzeum Ziemi Chełmskiej.</p> <p>Udział w konkursie „W mojej głowie mieszka” organizowanego przez MOPR w Chełmie.</p> <p><u>PM 6</u> - Udział w konkursach plastycznych i muzycznych.</p> <p><u>PM 11</u>- Występy artystyczne z okazji Dnia Babaci i Dziadka, Powitania wiosny, Zakończenia Roku.</p> <p><u>SP1</u> - Organizacja V Miejskiego Konkursu Logopedycznego “Szumki, rerki i szelesty” dla dzieci z grup sześcioletnich przedszkoli z miasta Chełm oraz V Szkolnego Konkursu Logopedycznego “Szumki rerki i szelesty” dla dzieci z klas 1-3 SP nr 1 (dzieci o SPE).</p> <p>Prezentowanie prac dzieci podczas Dnia Otwartej Szkoły, Podczas szkolnego dnia talentów oraz na stronie internetowej szkoły i facebooku szkoły.</p> <p><u>SP 4</u> – Udział uczniów w konkursach i imprezach szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Powiatowy Konkurs Plastyczny Wielkanoc 2025, - Powiatowy Konkurs Plastyczny Boże Narodzenie 2025,

		<ul style="list-style-type: none"> - „Bezpieczne ferie” – konkurs plastyczny, - inscenizacje, przedstawienia, jasełka szkolne, - występy muzyczne i taneczne . <p><u>SP 7</u> - Szkolny konkurs plastyczny pt. „Moja szkoła”; organizator- SP Nr 7.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Międzyszkolny konkurs plastyczny „Kolory integracji” organizator- SP Nr 7. - Międzyszkolny konkurs plastyczny „Czego uczą nas baśnie i bajki romskie” organizator- SP Nr 7, Stowarzyszenie „Chełmska Roma”. - szkolny konkurs recytatorski w ramach Tygodnia Kultury Romskiej; organizator- SP Nr 7, Stowarzyszenie „Chełmska Roma”, - Szkolny festiwal piosenki romskiej organizator- SP Nr 7, Stowarzyszenie „Chełmska Roma”; <p><u>ZSP 3</u> brał udział m.in. w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konkursie plastycznym „Odblaskowa szkoła” przy współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Lublinie, - Konkurs plastyczny „W mojej głowie mieszka...” - MOPR, - Choince pełnej pomysłów – udział w konkursie przygotowanym przez Galerię Chełm – kl. 1C, - „Ludowym Łańcuchu Bożonarodzeniowym”- konkurs plastyczno- ekologiczny, - konkursu ekologiczno - plastycznego "Drugie życie śmieci". <p><u>ChBP</u> - Wystawa prac plastycznych Urszuli Bydlińskiej. Wystawki prac podopiecznych Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie.</p>
7.3.	Promowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w Mistrzostwach Polski, Europy, Świata i Igrzyskach Paraolimpijskich.	<p><u>SP 4</u> - Przekazywanie uczniom informacji o możliwościach udziału w Mistrzostwach Polski, Europy i Świata oraz w Igrzyskach Paraolimpijskich.</p> <p>Promowanie aktywności fizycznej poprzez kampanię WF dla wszystkich.</p> <p>Zachęcanie do wytrwałości w dążeniu do celu.</p> <p><u>SP7</u> - XIX Miejski integracyjny turniej tenisa stołowego pod hasłem „Łączy nas sport”;</p>

		<p>organizator SP Nr 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> - XI miejska spartakiada integracyjna dzieci i młodzieży; organizator SP Nr 1 Wolontariat w ramach Fundacji Cemex. - Mistrzostwa Polski w szachach; organizator SP 7.
7.4.	Promowanie poprzez otwarte konkursy ofert, udziału osób niepełnosprawnych w różnego typu zawodach, turniejach i obozach sportowych.	<p><u>SP 4 – Udział uczniów w:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - „Spartakiadzie” - programie Wsparcia Aktywności Fizycznej- Dzieci i Młodzieży – Projekt MAŁY MISTRZ, - programie Aktywna Szkoła: AKTYWNY DO KWADRATU, - programie TRZYMAJ FORMĘ, - szkolnym turnieju sportowym. <p>Informowanie uczniów o możliwości udziału osób niepełnosprawnych w zawodach, turniejach i obozach sportowych.</p>
7.5.	Umożliwienie osobom z dysfunkcją wzroku korzystania z zasobów Chełmskiej Biblioteki Publicznej oraz usług kulturalno – artystycznych.	<p><u>CHBP:</u></p> <p>Organizowanie seansów z audiodeskrypcją. Udostępnianie urządzeń (czytaków), audiobooków i nagrywanie plików z książką mówioną.</p>
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
7.1.	Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych z udziałem osób niepełnosprawnych.	<p>ŚDS – 14 PM 11 -2 PM 6 - 10 PM 13 – 1 SP 1 – 3 SP 4 - 9 ZSP 3 – 15</p> <p><u>CHBP</u> - Liczba spotkań DKK i KDF – 56 Liczba imprez dla niepełnosprawnych- 48 Liczba osób korzystających z dowożenia książek – 27</p> <p>Liczba osób korzystająca ze zbiorów w DPS w Nowinach – 11.</p> <p><u>Muzeum:</u> Warsztaty i zajęcia: 419 osób Oprowadzanie po wystawach: 163 osób RAZEM: 582 osób</p>
7.2.	Liczba zorganizowanych prezentacji prac wykonanych przez osoby niepełnosprawne.	<p>MOPR - 2 ŚDS –5</p>

		PM 6 - 6 PM 11 - 3 SP 1 - 20 SP 4 – 10 SP 7 – 3 ZSP3 – 7 ChBP - 6
7.3.	Liczba uczestników w Mistrzostwach Polski/Europy/Świata/Igrzyskach Paraolimpijskich.	0
7.4.	Liczba zorganizowanych zawodów, turniejów i obozów sportowych oraz osób, które w nich uczestniczyły.	SP 4: liczba zawodów 2 Liczba uczestników - 17
7.5.	Liczba osób korzystających z sprzętu komputerowego, będącego w zasobach Chełmskiej Biblioteki Publicznej, dostosowanego do osób z dysfunkcją wzroku. Liczba wypożyczonych czytań. Liczba placówek, które wdrożyły rozwiązania w zakresie likwidacji barier w dostępie do dóbr kulturalno – artystycznego.	<u>CHBP:</u> Liczba osób korzystających z sprzętu komputerowego, będącego w zasobach Chełmskiej Biblioteki Publicznej – 5 Liczba wypożyczonych czytań.- 23 Liczba placówek, które wdrożyły rozwiązania w zakresie likwidacji barier w dostępie do dóbr kulturalno – artystycznych – 1 Liczba seansów z audiodeskrypcją – 3 Liczba nagranych plików -1105

Cel 8. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta Chełm

Nr działania	Działania	Realizacja
8.1.	Realizacja programów profilaktycznych dla mieszkańców miasta Chełm, w tym dla osób niepełnosprawnych.	<u>MSP ZOZ:</u> - w 2025 r. kontynuował Narodowy Program Szczepień przeciwko COVID-19 w Przychodni Nr 1 w Chełmie, w ramach tego programu zaszczepiono 322 osoby, w tym osoby ze szczególnymi potrzebami, - w ramach podpisanej umowy z NFZ na udzielanie świadczeń zdrowotnych w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej realizował następujące programy profilaktyczne: 1) Program profilaktyki gruźlicy skierowany do osób powyżej 18 r. ż. , które nie chorowały na gruźlicę, a w szczególności: a) miały bezpośredni kontakt z osobami z już rozpoznaną gruźlicą, b) mają trudne warunki życiowe, mogące znacząco wpłynąć na wystąpienie choroby (osoby niepełnosprawne, obciążone długotrwałą chorobą, obciążone problemem

		<p>alkoholowym i narkomanią, bezdomne, długotrwale bezrobotne).</p> <p>W ramach programu pielęgniarki Podstawowej Pomocy Zdrowotnej (POZ) przeprowadzały wywiad zdrowotny, podczas którego pacjent wypełniał ankietę, na podstawie której określano grupę ryzyka zachorowania. Wyniki ankiety były przekazywane lekarzowi, który określał dalszy proces postępowania i diagnostyki.</p> <p>2) Program profilaktyki chorób układu krążenia skierowany do osób w wieku 35 – 65 lat.</p> <p>W ramach programu wykonano wywiad zdrowotny wraz z pomiarem ciśnienia tętniczego krwi, określono BMI, czyli indeks masy ciała oraz kierowano pacjentów na badania krwi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stężenie cholesterolu całkowitego • LDL-cholesterolu • HDL-cholesterolu • trójglicerydów • glukozy. <p>Na podstawie wyników badań lekarz lub pielęgniarka POZ oceniał ryzyko wystąpienia chorób układu krążenia oraz wskazywał dalsze zalecenia.</p> <p>3) kompleksowy program bezpłatnych badań profilaktycznych Moje Zdrowie skierowany do osób powyżej 20 r.ż., w ramach którego pacjent wypełniał ankietę dotyczącą swojego stanu zdrowia poprzez: Internetowe Konto Pacjenta (IKP) w zakładce „Profilaktyka”, aplikację mobilną mojeIKP lub bezpośrednio w przychodni POZ, po analizie ankiet przychodnia POZ wystawiała skierowanie na badania, które w pakiecie podstawowym obejmowały:</p> <ul style="list-style-type: none"> • morfologię krwi, • stężenie glukozy we krwi, • lipidogram: LDL , czyli tzw. „zły” cholesterol , HDL , czyli tzw. „dobry” cholesterol , TG (Triglycerides) – trójglicerydy ,
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • oraz poziom kreatyniny wraz z oszacowaną wartością eGFR (parametr dotyczący nerek), • TSH (hormon tyreotropowy) • i badanie ogólne moczu, lub w zależności od od wieku i wyników kwestionariusza zdrowotnego w pakiecie rozszerzonym obejmowały: • próby wątrobowe (ALAT, AspAT, GGTP) • PSA całkowity u mężczyzn po 50 roku życia • anty-HCV • lipoproteina A (wykonana raz w życiu w ramach programu w wieku 20-40 lat) • test na krew utajoną w kale – metoda FIT-OC, po 50 roku życia. <p>Następnie pacjent zgłaszał się na wizytę podsumowującą do swojej przychodni POZ , podczas której personel medyczny sprawdzał m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ciśnienie • tętno • wagę • wzrost • obwód talii • obwód bioder • BMI (wskaźnik masy ciała) • WHR (stosunek obwodu talii do obwodu bioder). <p>Następnie personel medyczny omówił wyniki badań, a w razie konieczności kierował na dalszą diagnostykę. Na wizycie podsumowującej pacjent otrzymywał Indywidualny Plan Zdrowotny zawierający zalecenia dotyczące odżywiania, zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, badań profilaktycznych oraz indywidualny kalendarz zalecanych szczepień i porad edukacyjnych.</p> <p><u>ZWIPPP1</u></p> <p>Program Wychowawczo – Profilaktyczny; Innowacja pedagogiczna zdrowa rodzina „bliżej emocji - bliżej siebie” „Lubię siebie</p>
--	--	---

		i innych”. Promocja i ochrona zdrowia psychicznego.
8.2.	Podjęmowanie działań w kierunku wczesnego wykrywania i leczenia chorób.	<u>ŚDS</u> - Realizowano zajęcia dotyczące profilaktyki raka piersi oraz raka prostaty. <u>ZWiPPP1</u> – realizował Program z Sanepidu: Podstępne WZW; „Znamię – znam je”, profilaktyka czerniaka; Profilaktyka raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”.
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
8.1.	Liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w programach profilaktycznych/liczba programów	<u>MSP ZOZ</u> w Chełmie nie prowadzi statystyk w tym zakresie. <u>ZWiPPP1</u> – Liczba osób – 143, Liczba programów - 8
Cel 9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi		
Nr działania	Działania	Realizacja
9.1.	Uwzględnienie wśród zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym działań na rzecz osób niepełnosprawnych.	W ramach konkursów ofert ogłaszanych przez Miasto Chełm, organizacje pozarządowe w 2025 roku realizowały niżej wymienione zadania: 1. W zakresie realizacji przedsięwzięć na rzecz zaspokajania zidentyfikowanych potrzeb osób niepełnosprawnych z terenu miasta Chełm - na realizację zadania pod nazwą: „Prowadzenie zajęć terapii zajęciowej dla osób z niepełnosprawnością znaczną po 25 roku życia z terenu Miasta Chełm” udzielono dotacji w kwocie 84 964,00 zł Stowarzyszeniu 25+ Nasza Przyszłość. W ramach zadania od dnia 02 stycznia do 31 grudnia 2025 roku prowadzono zajęcia terapeutyczne dla sześciu osób z niepełnosprawnością. W badanym okresie przeprowadzono łącznie 1087 godzin zajęć. Zajęcia były prowadzone od poniedziałku do piątku maksymalnie 7 godzin dziennie nie więcej niż 30 godzin tygodniowo. 2. W ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego zrealizowano trzy zadania, którymi objęto osoby niepełnosprawne. Zadania te realizowały: 1) Chełmskie Towarzystwo Krzewienia

		<p>Kultury Fizycznej pod nazwą „Ruch – zapobiega – leczy – rehabilituje”, któremu udzielono dotacji w kwocie 7 000,00 zł,</p> <p>2) Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań” pod nazwą: „Program wsparcia i pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu miasta Chełm – edycja 2025”, któremu udzielono dotacji w kwocie – 7 000,00 zł.</p> <p>3) Stowarzyszenie Hospicjum Domowe im. Ks. Kan. Kazimierza Malinowskiego w Chełmie. Zadanie pod nazwa „Zdążyć z Pomocą, któremu udzielono dotację w kwocie 15 000,00 zł.</p> <p>3. W 2025 r. do Urzędu Miasta Chełm wpłynęły 2 uproszczone oferty na realizację zadań publicznych z zakresu działalności na rzecz osób niepełnosprawnych:</p> <p>1) Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski realizował zadanie pt.: Letnie spotkania głuchych mieszkańców Chełma w Kole terenowym PZG w Chełmie”. W ramach zadania odbyło się 12 spotkań z tłumaczem języka migowego. Przyznana kwota dotacji – 6 500,00 zł.</p> <p>2) Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski realizował zadanie pt. „Warsztaty artystyczno – florystyczne”. W ramach zadania odbyło się 4 spotkania, wśród których uczestniczyły osoby z niepełnosprawnością z terenu miasta Chełm. Przyznana kwota dotacji – 3 000,00 zł.</p>
9.2.	Prowadzenie i aktualizowanie bazy danych organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Chełm na stronie Urzędu Miasta Chełm.	Na stronie internetowej Urzędu Miasta Chełm umieszczony jest wykaz organizacji pozarządowych, który na bieżąco jest aktualizowany.
9.3.	Promowanie działalności organizacji pozarządowych działających dla i na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez umieszczanie informacji na stronie Urzędu Miasta Chełm.	Na stronie Urzędu Miasta Chełm zamieszczone zostały informacje dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> - Wystawy prac Stowarzyszenia „Pasja”, - 60 lat Miejskiego Klubu Sportowego Gryf Chełm, - Konkurs dla Organizacji pozarządowych w ramach projektu w ramach projektu „Questy – narzędzie aktywizacji dla lokalnych organizacji” realizowany przez Fundację

		<p>Mapa Pasji i Fundacja Calamita,</p> <p>- Akcja Masz Głos Fundacji Batorego – partnerzy Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides, Fundacja Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab, Stowarzyszenie Rozwoju „Inspiracje”, Pracownia Zrównoważonego Rozwoju, Fundacja Twórczości, Edukacji i Animacji Młodzieży – „Teatrikon”. Patroni medialni: Onet, Ngo.pl .</p>
9.4.	<p>Współpraca z Miejską Społeczną Radą do Spraw osób Niepełnosprawnych w obszarze konsultowania aktów prawnych oraz Programów, które mają istotny wpływ na ich życie.</p>	<p>MSR ds ON opiniowała:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Regulamin programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” przygotowany przez MOPR, 2) projekt Uchwały w sprawie określenia zadań i przeznaczenia na ich realizację środków PFRON na 2025 r., 3) projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań i przeznaczenia na ich realizację środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2025 rok. 4) projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań i przeznaczenia na ich realizację środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2025 rok.
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
9.1.	<p>Liczba osób biorących udział w poszczególnych działaniach realizowanych przez organizacje pozarządowe.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stowarzyszeniu 25+ Nasza Przyszłość – 6 osób 2. Chełmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej – 45 osób 3. Stowarzyszenie Hospicjum Domowe im. Ks. Kan. Kazimierza Malinowskiego w Chełmie – 100 osób 4. Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań” – 50 osób 5. Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski – 25 osób 6. Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski – 4 osoby
9.2.	<p>Liczba osób odwiedzających zakładkę na</p>	<p>Miasto Chełm nie posiada dostępu do</p>

	stronie Urzędu Miasta Chełm, w której znajduje się baza organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	statystyk strony internetowej, ponieważ pracuje na domenie Ministerstwa Cyfryzacji.
9.3.	Liczba przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych.	6
9.4.	Liczba aktów prawnych/Programów opiniowanych przez Miejską Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych.	3 projekty uchwał 1 – Regulamin programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”

Cel 10. Dążenie do wyrównywania szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych

Nr działania	Działania	Realizacja
10.1.	Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu miasta Chełm.	W Przedszkolach Miejskich przeprowadzona została obserwacja i diagnoza potrzeb edukacyjnych dzieci we wszystkich grupach wiekowych. Efektem tych działań było wyłonienie dzieci do pracy wspierającej rozwój dzieci oraz rozwijającej uzdolnienia. Praca prowadzona była przez nauczycieli i specjalistów. Powołano również zespół do spraw pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla dziecka z orzeczeniem. 4. Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych ucznia w <u>Szkołach podstawowych</u> polega na współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną nr 1 i 2 w Chełmie. Nauczyciele wdrażają zawarte w opiniach i orzeczeniach zalecenia, które są analizowane podczas spotkań z wychowawcą. Na podstawie Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia opracowuje się IPET. <u>Szkoły Ponadpodstawowe</u> dokonują analizy specjalnych potrzeb edukacyjnych młodzieży na podstawie przedłożonej przez rodziców (prawnych opiekunów) lub uczniów dokumentacji: orzeczenia, opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Na podstawie analizy w/w dokumentów uczniowie ci objęci są pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły (zajęcia rewalidacyjne, zajęcia wyrównawczo-edukacyjne korekcyjno-

		<p>kompensacyjne, emocjonalno-społeczne, doraźna pomoc i wsparcie pedagoga i psychologa). Nauczyciele dostosowują wymagania edukacyjne względem uczniów podczas prowadzonych zajęć. Pedagog, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy, nauczyciele monitorują sytuację dydaktyczną i wychowawczą uczniów i w razie potrzeby podejmują działania w celu zapewnienia uczniom pomocy i wsparcia, również tym, którzy nie posiadają opinii z poradni.</p> <p><u>5. ZWiPPP1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną Nr 1 w Chełmie, - Pedagog i psycholog diagnozowali specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży, - Opracowywano wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia w szkole i tworzenie Indywidualnych Programów Edukacyjno–Terapeutycznych zgodnie z przepisami oświatowymi <p><u>6. ZWiPPP 2</u></p> <p>Wydawanie opinii i orzeczeń dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p>
10.2.	<p>Realizacja przedsięwzięć mających na celu zwiększenie wśród uczniów tolerancji oraz kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości dziecka niepełnosprawnego.</p>	<p><u>W Przedszkolach Miejskich w każdej grupie wiekowej realizowane były bloki tematyczne dotyczące kształtowania tolerancji, empatii wobec osób niepełnosprawnych np. „Moje emocje”, „Jestem przedszkolakiem”.</u> Przeprowadzono uroczystości przedszkolne budujące u dzieci poczucie własnej wartości oraz świadomość swoich praw np. Dzień Praw Dziecka, Dzień Kropki. Organizowano spotkania z psychologiem przedszkolnym – pogadanki z dziećmi na temat niepełnosprawności.</p> <p><u>4. W szkołach podstawowych</u> prowadzone były rozmowy, a także zajęcia z pedagogiem szkolnym. Uczniowie biorą czynny udział w konkursach artystycznych, sportowych, profilaktycznych, aktywnie włączają się do życia klasy i szkoły. Nauczyciele wspierają ucznia w nawiązywaniu prawidłowych relacji z otoczeniem poprzez omawianie</p>

		<p>zaistniałych sytuacji. W szkołach organizowane są spotkania tematyczne: Dzień Osób Niepełnosprawnych, Dzień Świadomości Autyzmu, Dzień Osób z Zespołem Downa, Dzień Życzliwości i Tolerancji.</p> <p><u>W Szkołach Ponadpodstawowych</u> wychowawcy klas, pedagodzy zachęcali uczniów do udziału w życiu klasy, szkoły, udziału w konkursach, wycieczkach szkolnych. Wzmacniali również poczucie własnej wartości uczniów oraz kształtowali postawę tolerancji uczniów wobec siebie. Prowadzono również konsultacje indywidualne dotyczące tolerancji, poczucia własnej wartości, właściwej postawy i zrozumienia dla osób z niepełnosprawnościami.</p> <p><u>ZWiPPP1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć profilaktycznych oraz tygodniowych akcji ogólnoszkolnych, - organizacja szkolnych konkursów plastycznych, wiedzy. <p><u>ZWiPPP2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć w przedszkolach i szkołach przez specjalistów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Chełmie. - miejska konferencja profilaktyki pn. „Bezpieczne dzieciństwo, świadoma młodość, zdrowa dorosłość – profilaktyka uzależnień w praktyce”. - Promocja dostępu do bezpłatnej pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży – przygotowanie i dystrybucja ulotek.
10.3.	Rozwijanie umiejętności społecznych wśród dzieci niepełnosprawnych	<p><u>W Przedszkolach Miejskich</u> systematycznie prowadzone są zajęcia z zakresu rozwijania kompetencji emocjonalno- społecznych prowadzone przez nauczycieli oraz specjalistów. Ponadto w PM 13 w grupach Integracyjnych organizowano zajęcia integrujące grupę przedszkolną ułatwiające dziecku niepełnosprawnemu wejście i integrację w grupie. Dzieci niepełnosprawne brały udział we wszystkich</p>

		<p>impresach i wydarzeniach przedszkolnych, a także w zajęciach wspierających rozwój społeczny.</p> <p><u>W Szkołach Podstawowych</u> Uczniowie aktywnie uczestniczą w życiu szkoły poprzez udział w projektach edukacyjnych, wydarzeniach szkolnych oraz akcjach charytatywnych, co sprzyja kształtowaniu postaw współpracy, odpowiedzialności i zaangażowania. Biorą również udział w zajęciach sportowych i konkursach, co wspiera rozwój umiejętności współdziałania oraz radzenia sobie z sukcesem i porażką. Podczas zajęć z wychowawcą oraz specjalistami rozwijane są kompetencje społeczne, w tym umiejętności komunikacji, współpracy, kontrolowania emocji oraz przewidywania konsekwencji własnych zachowań. Działania te wspierają także rozwój funkcji poznawczych oraz kształtowanie postaw zgodnych z normami społecznymi. Podejmowane działania przyczyniają się do budowania pewności siebie uczniów oraz przygotowują ich do efektywnego funkcjonowania w grupie</p> <p><u>Szkoły Ponadpodstawowe</u> realizowały działanie następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów niepełnosprawnych w zajęciach integracyjno – adaptacyjnych, uroczystościach klasowych, wycieczkach, wyjściach do kina, - organizowanie konkursów i innych aktywności, które sprzyjają nawiązywaniu relacji i budowaniu pewności siebie, - rozwijanie umiejętności społecznych uczniów poprzez organizowanie pracy w grupach na lekcjach, zajęciach (rozwijanie umiejętności pracy w zespołach), - monitorowanie postępów oraz dostosowywanie metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia. - rozmowy indywidualne uczniów ze specjalistami (pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym, doradcą zawodowym). <p><u>ZWiPPP1:</u></p>
--	--	---

		<p>- zajęcia rozwijające umiejętności społeczne.</p> <p>- w ramach działalności PPP Nr 1 prowadzony jest Trening Umiejętności Społecznych (TUS), który ukierunkowany jest na uczenie się przez dzieci efektywnych sposobów funkcjonowania społecznego. Przez tę formę pracy wspierana jest komunikacja, umiejętności prospołeczne oraz radzenie sobie w trudnych sytuacjach. W roku 2024 prowadzono 12 grup 2,3 osobowych, łącznie 24 osoby .</p> <p><u>ZWiPPP2:</u> Prowadzenie zajęć grupowych na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Chełmie – Trening Umiejętności Społecznych (TUS).</p>
10.4.	<p>Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dziecku niepełnosprawnemu.</p>	<p>Realizacja tego zadania w placówkach oświatowych odbywa się poprzez udzielanie pomocy stałej, doraźnej lub cyklicznej (w zależności od placówki):</p> <p>- pomoc stała- realizowana poprzez zajęcia indywidualne z uczniem, prowadzenie systematycznie według zaplanowanego planu oddziaływań dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych i rozwojowych. Udział młodzieży w zajęciach rewalidacyjnych (oligofrenopedagog, surdopedagog, tyflopodagog, specjalista edukacji i rehabilitacji młodzieży w spektrum autyzmu, w tym zespołem Aspergera), specjalistycznych: zajęcia o charakterze terapeutycznym (psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny), zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (psycholog, pedagog specjalny), zajęcia dla uzdolnionych (nauczyciele przedmiotowi), zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (nauczyciele przedmiotowi), zajęcia rehabilitacyjne (fizjoterapeuta);</p> <p>- pomoc cykliczna – zajęcia realizowane w poszczególnych zespołach klasowych, tematyczne zgodnie z planem pracy wychowawcy, programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły: zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się (nauczyciele przedmiotowi, pedagog szkolny), zajęcia</p>

		<p>warsztatowe (edukacyjne, profilaktyczne, zajęcia na godzinach wychowawczych), porady i konsultacje (nauczyciele przedmiotowi), wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog, pedagog specjalny, nauczyciele współorganizujący kształcenie, nauczyciele rewalidacji; dla rodziców – prelekcje zgodne z programem wychowawczo – profilaktycznym, porady i konsultacje dla rodziców (wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, specjaliści);</p> <p>- pomoc doraźna – oddziaływanie związane z aktualną potrzebą ucznia, grupy uczniów i ich rodzin o charakterze wspierającym, wychowawczym, interwencyjnym, mediacyjnym.</p>
10.5.	Włączenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w masową działalność instytucji kulturalnych.	<p>Realizacja tego zadania odbywa się poprzez zapewnienie udziału dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej w imprezach kulturalnych organizowanych na terenie miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konkursy, warsztaty organizowane przez muzea, – wyjścia do kina, teatru, biblioteki, Chełmskiego Domu Kultury, wycieczki.
10.6.	Zapewnienie możliwie optymalnych warunków rozwoju i rehabilitacji oraz poradnictwa psychopedagogicznego.	<p><u>1. Przedszkola Miejskie</u> zapewniają wychowankom odpowiednie warunki do rozwoju oraz pomoc psychologiczno - pedagogiczną.</p> <p>Placówki prowadzą systematyczną pracę wspierającą rozwój dzieci z wykorzystaniem nowoczesnych pomocy dydaktycznych.</p> <p><u>2. W Szkołach Podstawowych</u> dzieci mają możliwość korzystania z pomocy psychologa i pedagoga szkolnego oraz specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2. Szkoły udzielają wsparcia i pomoc rodzicom w uzyskaniu dla dziecka dodatkowej pomocy, w tym dodatkowych zajęć specjalistycznych w instytucjach pozaszkolnych.</p> <p><u>3. W Szkołach Ponadpodstawowych</u> działanie realizowano w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowywanie form i metod pracy dydaktycznej do indywidualnych potrzeb uczniów wynikających z rodzaju niepełnosprawności.

		<p>-wspieranie procesu edukacyjnego poprzez stosowanie zróżnicowanych metod nauczania, pomocy dydaktycznych oraz udzielanie bieżącej pomocy podczas zajęć.</p> <p>-realizacja zajęć rewalidacyjnych zgodnie z potrzebami uczniów.</p> <p>- zapewnienie uczniom możliwości korzystania z bieżących porad i konsultacji ze specjalistami oraz nauczycielami.</p> <p>-udzielanie przez specjalistów wsparcia nauczycielom i rodzicom uczniów z niepełnosprawnościami w formie porad i konsultacji.</p> <p>-współpraca wychowawców ze specjalistami i rodzicami, w tym organizowanie spotkań zespołów klasowych w celu planowania działań, omawiania trudności, dostosowań oraz metod pracy.</p> <p><u>4. ZWiPPP1:</u></p> <p>- Dostosowanie programu nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka niepełnosprawnego,</p> <p>- Zapewnienie mała licznych zespołów klasowych,</p> <p>- Dostosowanie warunków lokalowych do potrzeb dziecka niepełnosprawnego ruchowo – winda w szkole,</p> <p>- Udzielanie każdemu dziecku pomocy rewalidacyjnej,</p> <p>- stała opieka pedagoga i psychologa.</p> <p><u>ZWiPPP2:</u></p> <p>Udzielanie porad i konsultacji dzieciom i rodzicom dzieci niepełnosprawnych.</p>
10.7.	Uwzględnienie osób niepełnosprawnych w doskonaleniu umiejętności zawodowych.	<p><u>ŚDS:</u> Udział w szkoleniu komputerowym organizowanym przez Fundację Prestissimo <u>W szkołach podstawowych</u> prowadzone są działania z doradztwa zawodowego. Organizowane są cykliczne zajęcia, podczas których uczniowie poznają różne zawody. Lokalni przedsiębiorcy, specjaliści prezentowali, czym zajmują się na co dzień i jak wyglądają codzienne zadania w danym zawodzie i co może inspirować dzieci do rozwijania konkretnych umiejętności.</p> <p><u>W szkołach Ponadpodstawowych</u> zadanie realizowano w następujący sposób:</p> <p>- udział uczniów w zajęciach z doradztwa zawodowego,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wyjść do instytucji i zakładów pracy wspierających osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, - współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które ukierunkowują uczniów do wyboru ścieżki życiowej (np. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna).
10.8.	Wspieranie środowiska rodzinnego osób niepełnosprawnych. Prowadzenie różnorodnych form wsparcia dla rodzin.	<p>1. <u>Przedszkola Miejskie</u> na bieżąco w zależności od potrzeb wspierają środowisko rodzinne osób niepełnosprawnych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontakty indywidualne z rodzicami dzieci niepełnosprawnych, - rozmowy telefoniczne – na bieżąco w miarę potrzeb. <p>2. <u>W Szkołach Podstawowych</u> zadanie realizowano w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania integracyjne i warsztaty dla rodziców, - konsultacje psychologiczno – pedagogiczne, - zajęcia otwarte i festyn rodzinny, - wsparcie informacyjne i doradcze dla uczniów i rodziców. <p><u>W Szkołach Ponadpodstawowych</u> przeprowadzono indywidualne konsultacje z psychologiem i pedagogiem.</p> <p>3. <u>ZWiPPP1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie wychowawczej roli rodziny, - udział rodziców w zajęciach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka – udzielanie porad, instruktaży do pracy w domu z dzieckiem, - współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny w celu uzyskania informacji na temat funkcjonowania rodzin lub wyeliminowania negatywnych zachowań u dzieci, - prowadzenie indywidualnych zajęć specjalistycznych. <p>4. <u>ZWiPPP2:</u> Udzielanie porad i konsultacji dzieciom i rodzicom dzieci niepełnosprawnych.</p>
10.9.	Zaangażowanie rodziców w działania na rzecz placówki oświatowo – wychowawczej.	Zadanie realizowane poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - systematyczne organizowanie zajęć otwartych, warsztatów dla rodziców,

		- wsparcie rodziców w organizacji uroczystości przedszkolnych (wycieczki, obchody organizowane w placówkach, imprezy szkolne i pozaszkolne, spotkania integrujące grupę).
10.10.	Doskonalenie umiejętności zawodowych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	<p><u>W Miejskich Przedszkolach</u> nauczyciele systematycznie podnoszą swoje kompetencje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i kursach (stacjonarnych i on-line).</p> <p><u>W Szkołach Podstawowych</u> nauczyciele biorą udział w szkoleniach, konferencjach na temat metod i sposobów udzielania uczniowi efektywnych form pomocy.</p> <p><u>W szkołach Ponadpodstawowych</u> nauczyciele podnoszą swoje umiejętności zawodowe poprzez udział w kursach, szkoleniach, konferencjach, studiach podyplomowych.</p>
10.11.	Współpraca między szkołami, organizacjami pozarządowymi, a rodzinami na rzecz edukacji włączającej.	<p>1. <u>Przedszkola Miejskie</u> systematycznie współpracują z placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną Nr 2, z rodzicami dzieci uczęszczających do przedszkola, Ośrodkami Doskonalenia Nauczycieli na rzecz edukacji włączającej.</p> <p>2. <u>W Szkołach Podstawowych</u> uczniowie i rodzice angażowani są w realizację różnych przedsięwzięć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcje charytatywne (np. zbiórka żywności, pomoc dla zwierząt), - współpraca rodziców i uczniów (rodzice wspierają szkołę, uczestnicząc w organizacji kiermaszów charytatywnych, zbiórek oraz pomagając w realizacji różnych wydarzeń), - współpraca z innymi szkołami i organizacjami (wspólna organizacja spotkań, podczas których wymienione jest doświadczanie oraz podejmowane są działania integrujące uczniów).
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
10.1.	Liczba dzieci objęta nauczaniem indywidualnym.	120
10.2.	Ilość przedsięwzięć/programów/akcji informacyjnych mających na celu zwiększenie wśród uczniów tolerancji oraz kształcenie i wzmacnianie poczucia własnej wartości dziecka niepełnosprawnego.	214

10.3.	Liczba utworzonych klas integracyjnych w szkołach.	20
10.4.	Liczba udzielonych porad i konsultacji w zakresie wsparcia psychologicznego dziecku niepełnosprawnemu.	1667
10.5.	Liczba przedsięwzięć i imprez edukacyjnych, w których uczestniczyli uczniowie niepełnosprawni.	477
10.6.	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z rehabilitacji.	112
10.7.	Liczba osób niepełnosprawnych udoskonalających umiejętności zawodowe.	76
10.8.	Liczba przedsięwzięć zorganizowanych przy współpracy z rodzicami.	272
10.9.	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych w szkołach przez organizacje społeczne, fundacje oraz jednostki administracji publicznej.	117
10.10.	Liczba osób pracujących z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe.	168
10.11.	Liczba przedsięwzięć zorganizowanych przy współpracy szkoły, organizacji pozarządowych i rodziców	90

Cel 11. Zapewnienie dostępu do informacji i usług osobom z niepełnosprawnością

Nr działań	Działania	Realizacja
11.1.	Zwiększenie dostępności do informacji o zasadach i możliwościach uzyskiwania pomocy przez osoby niepełnosprawne, rozpowszechnienie informacji za pośrednictwem środków masowego przekazu.	Na stronie internetowej/facebook MOPR, Urzędu Miasta Chełm umieszczane są informacje o zasadach i możliwościach uzyskania pomocy przez osoby niepełnosprawne. Informacje umieszczone na stronie internetowej Urzędu Miasta Chełm: 1) Międzynarodowy dzień Osób z Niepełnosprawnościami (3 grudnia), 2) Światowy Dzień Cukrzycy, 3) Miasto Chełm beneficjentem projektu „z asystencją w samodzielność, 4) Tłumacz języka migowego on-line w Urzędzie Miasta Chełm, 5) Listopad miesiącem profilaktyki raka jąder i prostaty, 6) Chełmski Klub Rozwoju Cyfrowego, 7) Chełmskie Senioralia, 8) Narodowy Portal Onkologiczny,

		<p>9) Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, 10) Światowy Dzień Zespołu Downa, 11) Program „Wyrównywania różnic między regionami III” na 2026 r., 12) Bezpłatna mammografia, 13) Październik miesiącem profilaktyki raka piersi, 14) Zananie – Weź sobie wsparcie. Razem dla Zdrowia Psychicznego w Chełmie, 15) Informacja o realizacji Programu „Wyrównywania różnic między regionami „” w 2025 r., 16) ogłoszenie o złożonej Ofercie w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski, 17) Polityka Senioralna EFS+, 18) Aktywny samorząd- najważniejsze informacje, 19) Bezpieczny senior - jak nie dać się oszukać w internecie – wenibarium. 20) Asystencja – kierunek samodzielność, 21) Chełm śpiewa bez barier, 22) Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w roku 2025 na rzecz osób niepełnosprawnych, 23) ogłoszenie o złożonej Ofercie w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski, 24) Nabór do Programu opieka Wytchnieniowa – edycja 2025.</p> <p>Nośnikiem informacji w ŚDS jest między innymi strona facebook.</p>
11.2.	Działania podejmowane przez Pełnomocnika Osób Niepełnosprawnych.	<p><u>Działania Pełnomocnika Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Chełm:</u> - współpraca z jednostkami organizacyjnymi Miasta w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, - współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, - przeprowadzenie procedury otwartego</p>

		<p>konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynacja złożonych uproszczonych ofert na realizację zadań publicznych (2 oferty opisane w pkt 9.1) z zakresu działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, - nadzór nad działalnością dwóch Warsztatów Terapii Zajęciowej w mieście Chełm (sporządzanie umów, sprawozdań i kontrola wydatkowanych środków pochodzących z budżetu Miasta Chełm), a także sporządzenie Porozumienia z Powiatem Chełmskim w zakresie finansowania uczestników z powiatu chełmskiego, którzy uczestniczą w Warsztacie Terapii Zajęciowej w mieście Chełm, - przeprowadzenie kontroli w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> a) realizowanych zadań publicznych – 3 kontrole, b) działalności dwóch Warsztatów Terapii zajęciowej – 2 kontrole, - przygotowanie informacji z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm, która przedstawiana jest na Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska, a także na Sesji Rady Miasta Chełm – za rok 2024, - współpraca z Miejską Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Chełmie (w 2025 r. odbyły się 4 spotkania – tematyka spotkań opisana w pkt 9.4), - realizacja Programu Wyrównywania różnic między regionami III, -uczestnictwo w spotkaniach, wśród których udział brały osoby z niepełnosprawnością (31 spotkań), - konsultacje indywidualnych problemów zgłaszanych przez osoby z niepełnosprawnościami w celu uzyskania wsparcia i rozwiązania problemu - udzielono pomocy 89 osobom z niepełnosprawnościami.
11.3.	Zapewnienie dostępu do informacji dotyczących wyborów i referendów oraz	W roku 2025 zostały przeprowadzone wybory Prezydenta RP I tura –

	zapewnienie w nich udziału osób z niepełnosprawnością.	<p>18.05.2025r., II tura – 1.06.2025r.</p> <p>Uprawnienia wyborców niepełnosprawnych, przewidziane były w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721, 1572 i 1907).</p> <p>W związku z tym, wyborcy niepełnosprawni ujęci w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania w mieście Chełm mieli prawo do uzyskiwania informacji o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) terminie wyborów oraz godzinach głosowania; 2) właściwym dla siebie okręgu wyborczym i obwodzie głosowania; 3) lokalach obwodowych komisji wyborczych znajdujących się najbliżej jego miejsca zamieszkania, w tym o lokalach przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych; 4) warunkach ujęcia wyborcy w spisie wyborców w obwodzie głosowania, w którym znajduje się lokal obwodowej komisji wyborczej dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych; 5) warunkach bezpłatnego transportu do i z lokalu wyborczego; 6) komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych listach kandydatów i kandydatach; 7) warunkach oraz formach głosowania <p>Głosować korespondencyjnie mogli wyborcy:</p> <p>posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17
--	--	--

		<p>grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,</p> <p>b) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 2 lit. a,</p> <p>c) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 2 lit. a,</p> <p>d) o zaliczeniu do I grupy inwalidów,</p> <p>e) o zaliczeniu do II grupy inwalidów,</p> <p>a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.</p> <p>Zamiar głosowania korespondencyjnego musiał być zgłoszony do Komisarza Wyborczego w Chełmie najpóźniej do dnia 5 maja 2025 r.- I tura. Termin zgłoszenia zamiaru głosowania korespondencyjnego w ponownym głosowaniu (II tura) w przypadku niezgłoszenia zamiaru przed pierwszym głosowaniem upływał w dniu 22 maja 2025 r.</p> <p>Do zgłoszenia wyborca niepełnosprawny dołączał kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności. Jeżeli zgłoszenia dokonano ustnie, wyborca musiał odrębnie przekazać orzeczenie urzędowi gminy. W zgłoszeniu wyborca niepełnosprawny mógł zażądać dołączenia do pakietu wyborczego nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.</p> <p>Głosować przez pełnomocnika mogli wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:</p> <p>1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach</p>
--	--	---

		<p>z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,</p> <p>2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1,</p> <p>3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1,</p> <p>4) o zaliczeniu do I grupy inwalidów,</p> <p>5) o zaliczeniu do II grupy inwalidów,</p> <p>a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.</p> <p>Wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa musiał być złożony do Prezydenta Miasta Chełm najpóźniej do dnia 9 maja 2025 r. W przypadku niezłożenia wniosku przed pierwszym głosowaniem termin złożenia wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa w ponownym głosowaniu (II tura) upływał 23 maja 2025 r.</p> <p>Wyborcy niepełnosprawni o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.), w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego mieli prawo do bezpłatnego transportu do i z lokalu wyborczego.</p> <p>Wyborcom niepełnosprawnym, których stan zdrowia nie pozwalał na samodzielną podróż, mógł towarzyszyć opiekun.</p>
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
11.1.	Liczba osób korzystających z doradztwa podczas dodatkowych dyżurów Zespołu do Obsługi PFRON/Liczba zamieszczonych informacji dotyczących możliwości uzyskania pomocy przez osoby niepełnosprawne na stronie internetowej Urzędu Miasta Chełm/Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie oraz na portalu społecznościowym.	<p><u>Informacja przekazana przez MOPR:</u></p> <p>Liczba osób korzystających z doradztwa podczas dodatkowych dyżurów Zespołu do Obsługi PFRON - 70</p> <p>Liczba zamieszczonych informacji na portalu społecznościowym -36</p> <p>Liczba zamieszczonych informacji na stronie internetowej MOPR w Chełmie - 4</p>

		<p style="text-align: center;"><u>Miasto Chełm:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba zamieszczonych informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta – 24 informacji, - Liczba zamieszczonych informacji (w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych) na portalu społecznościowym - 25.
11.2.	Liczba zgłoszonych wniosków przez osoby niepełnosprawne.	- 89 porad udzielonych przez Pełnomocnika Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Chełm (sprawy dotyczyły m.in. wyznaczenia miejsca parkingowego dla osoby z niepełnosprawnością, informacji w zakresie skorzystania z usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością opieki wytchnieniowej, wniosku o wydanie orzeczenie o stopniu niepełnosprawności dofinansowaniem zadań ze środków PFRON dla osób indywidualnych, świadczenia wspierającego, informacji w zakresie barier architektonicznych, program Wyrównywania różnic między regionami III).
11.3.	Ilość osób zgłaszających potrzebę transportu do lokalu wyborczego/ilość lokali wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	Z transportu do lokalu wyborczego w roku sprawozdawczym, skorzystało 3 osoby niepełnosprawne w I turze, oraz 3 osoby niepełnosprawne w II turze. 21 z 36 lokali wyborczych zostało dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

III. Podsumowanie

Głównym źródłem finansowania, wymienionych w informacji działań były środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ich uzupełnienie stanowiły środki pochodzące z budżetu Miasta, w tym jednostek organizacyjnych Miasta oraz środki z innych źródeł.

Analiza podjętych działań zawartych w Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm na lata 2024 – 2028 za 2025 r. pozwala na stwierdzenie, że cele szczegółowe Programu zostały w roku sprawozdawczym realizowane. Wpłynęło to na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych, poprzez zapewnienie im warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wobec tej grupy poprzez integrację.